

Коховська Ольга Олександрівна

Київський національний університет

технологій та дизайну (м.Київ)

Науковий керівник – доцент Бабенко О.В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

ФАХІВЦЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Формування професійної культури майбутнього фахівця відбувається протягом усього періоду його навчання й охоплює різнобічну діяльність. Вищій школі необхідно готувати фахівців до різноманітної творчої діяльності: професійної, суспільно-політичної й соціокультурної, забезпечувати не тільки знаннями певного діапазону й обсягу, а й закладати фундамент соціальної ініціативи, здатності працювати з людиною і для людини. Інтеграція вищої освіти, науки й виробництва є основою відновлення змісту й форм навчання та виховання майбутнього фахівця, чинником, що зміцнює єдність і взаємодію його навчальної, науково-дослідної, трудової й громадської діяльності [3].

Аналіз емпіричних досліджень показує, що у свідомості студентської молоді продовжує домінувати прагматична цінність освіти, що зумовлене модернізацією й постмодернізацією ціннісних орієнтацій сучасного студентства, вона перебуває у контексті нових ідей і принципів, висунутих у процесі оновлення суспільних інститутів і структур. Цей факт дозволяє розглядати зміст освіти й виховання як основні напрями формування професійної культури майбутніх фахівців.

На основі системного принципу, який передбачає різнобічний аналіз формування культури майбутнього фахівця, *виокремлюються* два основних напрями:

1) інтелектуально-розвиваючий соціальний механізм, в якому навчальна діяльність, що характеризується як інформативно насичений шлях професійного самовизначення й становлення особистості фахівця, засіб

формування різнобічних пізнавальних інтересів, настанов на самоосвіту й нагромадження досвіду – базових властивостей професійної культури сучасного фахівця; сукупність педагогічних умов, які найбільш точно відображають особливості процесу формування професійної культури фахівця у вищій школі, їх основним результатом буде цілеспрямоване забезпечення гармонійної єдності й використання тих умов, які сприяють бажаному характеру протікання процесу формування професійної культури, усунення тих чинників, які перешкоджають нормальному функціонуванню й розвитку цього феномену;

2) професійно-формуючий соціальний механізм, в якому культура спільної діяльності викладача і студента – як принципово нова система виховання, педагогіка співпраці, за допомогою якої студенти орієнтовані на конструктивно-критичне ставлення до своєї діяльності й діяльності викладача, де зміцнюється стійкий «зворотний зв'язок», що фіксує *ефективність їхньої праці*. науково-дослідна діяльність – як відображення власне наукового потенціалу вищої школи, що спрямований на трудове виховання молоді наукової еліти, яка має забезпечити розвиток науки в майбутньому; студентське самоврядування – як реалізація своїх громадянських прав, здатність відчувати відповідальність за свої дії, вміння продемонструвати інтереси, втілити в життя потреби; виробнича підготовка й практика – як можливість формування у студента вміння концентрувати свої сили, увагу й волю на досягненні певного результату, підпорядковувати свої бажання обраній меті, проектувати освіту для себе, а себе – для культури; матеріально-технічна база ВНЗ, яка відкриває великі можливості для організації фондів і накопичення кращих зразків педагогічної творчості з метою використання їх у навчальному процесі та в самоосвіті студентів. Про це свідчать приклади практичної діяльності ВНЗ Харківщини та інших регіонів України в епоху глобалізації [1,2].

Нині в системі вітчизняної освіти відбулися суттєві позитивні зміни як в організаційному, так і змістовому відношенні. Особлива увага поділяється на соціокультурному спрямуванні і формуванні високого рівня професійної культури майбутніх фахівців. Інтерес науковців до цього питання сформувався лише наприкінці ХХ століття. Спектр прояву цього явища доволі широкий. Так, сьогодні активно вивчаються питання формування інноваційної культури на рівні держави, вони ж конкретизуються на рівні установи, організації, водночас ведеться їх адаптація до умов певної професійної діяльності. В освітній діяльності було помічено, що чим вищим стає творчий потенціал студента, тим більші творчі здібності повинен демонструвати педагог (за умов, коли враховуються авторитарні позиції викладача для студента). Тобто, коли викладач використовує у своїй діяльності інноваційні механізми, тоді творчість студента стає джерелом нових ідей, поруч з викладачем у спільному освітньому процесі. Термін „інновація” вперше стали використовувати у своїх дослідженнях культурологи ХІХ ст., розуміючи його як „упровадження елементів однієї культури в іншу”.

Впровадження інновацій у педагогічний процес навчального закладу покликане забезпечити підвищення якості навчання й виховання майбутніх спеціалістів або знизити витрати на досягнення звичних результатів освіти. Ступінь ефективності залежить від того, яких витрат потребує конкретне нововведення і як довго воно даватиме корисний ефект. Якщо за незначний час після впровадження нововведення актуальною буде проблема щодо освоєння нового, яке нейтралізує дію попереднього, то корисний ефект такого нововведення не може бути значним, а значить витрати на його впровадження виявляться невиправданими. Отже, ефективність нововведення залежить від досягнутого завдяки йому корисного ефекту, тривалості використання інноваційної технології, витрат на її впровадження [4, 5].

Доведено, що введення інновацій у педагогічний процес навчального закладу забезпечить якісне навчання майбутніх фахівців або знизить витрати в досягненні значних успіхів в освіті. Тому, метою нововведення є підвищення якості педагогічного процесу у формуванні професійної культури майбутніх фахівців. Після впровадження нововведення актуальною буде проблема щодо освоєння нового.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Павко А. І. Інноваційні педагогічні технології в контексті євроінтеграційних тенденцій у сфері вищої освіти України / А. І. Павко // Трибуна. –2006. –№ 9-10. –С. 22–23.
- 2.Лень В.С. Нехай В.А. Облік і аудит. Вступ до фаху: Навч. Посіб / В. С.Лень, В. А. Нехай. – К: Центр навч. літератури.–2009. –256 с.
- 3.Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : Навч. Посіб./В.Г. Швець. – К.: Знання-Прес, 2003. –444с. –(Вища освіта ХХІ століття).
- 4.Бутинець Ф.Ф. Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». /Вид. 2-е, доп. І перероб./Ф.Ф. Бутинець. –Житомир: ЖІТІ, 2000-640 с.
- 5.Русева Д. Розвиток бухгалтерської професії та інновації в підготовці фахівців з обліку аудиту [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/16960>